

Для коментарів чи іншого зворотного зв'язку заповніть форму:
[форма зворотного зв'язку щодо цієї версії настанови](#)

Версія цього документу для друку: <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/2918?id=ebm00250&format=pdf>

Настанови на засадах доказової медицини.
Створені DUODECIM Medical Publications, Ltd.

Настанова 00250. Збільшення та пухлиноподібні утворення калитки

Автор: Mika Raitanen
Редактор оригінального тексту: Jukka Pekka Jousimaa
Дата останнього оновлення: 2017-05-23

Основні положення

- Більшість утворень калитки легко діагностуються за допомогою пальпації та трансілюмінації калитки.
- Ураження, які відчуються поза яєчком та просвічуються, як правило, є доброякісними, але тверде і непросвічуване утворення слід розглядати як рак яєчок, поки не доведено протилежне.
- За підозри на рак пацієнт негайно направляється до фахівця.
- Якщо утворення локалізується поза яєчком
 - ідентифікуйте гідроцеле та сперматоцеле без спеціальних досліджень
 - ідентифікуйте варикоцеле (може впливати на фертильність)
 - виявіть грижу та направте пацієнта на оперативне втручання.
- Ультразвукове дослідження є першим дослідженням, якщо клінічна оцінка щодо характеру маси залишається неоднозначною.
- З доброякісних змін тільки ті, що викликають симптоми, потребують лікування.

Гідроцеле

- Гідроцеле — це сукупність рідини всередині вагінальної оболонки, що оточує яєчко і придатки.

- Під час трансілюмінації спостерігається рідина навколо яєчка.
- Діагноз підтверджується ультразвуковою діагностикою за потреби, та якщо при пальпації яєчка клінічна картина залишається сумнівною.
- Часто безсимптомне, але при збільшенні може викликати біль, відчуття тиску і механічний дискомфорт
- Симптоматичне гідроцеле лікують склеротерапією або хірургічно.
 - Агент, що застосовується у склеротерапії, — це або лауромакрогол (полідоканол; 2 мл 3% розчину розведений у 5 мл 1–2% розчині лідокаїну) або доксициклін 500 мг, змішаний з 2 мл води та розведений у 5 мл лідокаїну). Доксициклін може бути більш ефективним, але спричинює болісні відчуття [доказ 05572 C]. Тому перевага надається лауромакроголу (полідоканолу).
 - Тонка (наприклад, 1,2 мм, 18G) голка для інфузії застосовується для пункції гідроцеле або сперматоцеле, яке потім аспірується практично повністю, а склерозуючий агент вводять через канюлю (відео [відео 00003 Sclerotherapy for hydroc...] та [відео 00085 Ultrasonography and scler...]). Одразу перед введенням необхідно впевнитися, що кінчик канюлі знаходиться у порожнині рідини: аспірується прозора (не кров'яна) рідина. Процедура може бути повторена.
- Голкова аспірація не приносить користі, оскільки накопичення рідини поновлюється.

Сперматоцеле

- Поширеність складає 10–30%
- Кругле, м'яке, просвічуване утворення. Зазвичай розташоване вище яєчка, відокремлене від нього. Може бути багатокамерним.
- Невелике безсимптомне сперматоцеле не потребує лікування.
- Надзвичайно велике сперматоцеле лікують за допомогою склеротерапії у поєднанні з аспірацією або хірургічним методом.

Варикоцеле

- Найчастіший прояв венозної недостатності у чоловіків. Поширеність 15–24%.
- Зазвичай лівостороннє

- Розширені вени можуть виглядати як червоподібні утворення навколо та над яєчком, коли пацієнт стоїть. У сумнівних випадках може бути корисним прийом Вальсальви. У положенні лежачи розширені вени зникають.
- Зазвичай безсимптомне і виявлене випадково. Симптоми можуть включати біль, а також відчуття тиску і жару в калитці. Зазвичай симптоми відсутні вранці, але погіршуються у вечірній час і при навантаженні (див. також статтю щодо болю в яєчку [\[настанова 00249 | Біль в яєчках\]](#)).
- Безсимптомне варикоцеле у дорослих не потребує лікування. Лікування може бути призначене у хлопчиків у період зростання або під час статевого дозрівання, якщо є ризик того, що яєчко може залишатися меншим за інше. Якщо варикоцеле зустрічається у зв'язку з дослідженнями щодо безпліддя, лікування показане [\[доказ 02971 | C\]](#).
- У пацієнтів середнього та літнього віку лівобічне варикоцеле, що швидко розвивається, може вказувати на тромбоз ниркової вени (що може бути викликане раком нирки). Правобічне варикоцеле може свідчити про обструкцію нижньої порожнистої вени. У цих ситуаціях рекомендується ультразвукове дослідження органів черевної порожнини.
- Первинним лікуванням є блокада яєчкової вени за допомогою радіологічної процедури. Вена також може бути обтурована хірургічним чином.

Пахова грижа

- Спостерігається як утворення в отворі пахового каналу. Зазвичай легко вправляється за допомогою надавлювання пальцями. Дізнатися більше про грижі [\[настанова 00191 | Hernias in adults\]](#)

Рак яєчок

- Найпоширеніша форма раку у чоловіків у віці від 15 до 34 років
- Типова знахідка — збільшене, тверде яєчко або непросвічуваний вузол у яєчку.
- Біопсія калитки або діагностична пункція не повинні проводитися, пацієнт негайно направляється до уролога.

- Прогноз досить сприятливий при лікуванні з поєднанням хірургічного методу, променевої та хіміотерапії (див. також [\[настанова 00248 | Рак сечового міхура\]](#)).

Пов'язані ресурси

- Література [\[пов'язані 00590 | Enlarged scrotum or palp...\]](#)

Настанови

- [Настанова 00249](#). Біль в яєчках.
- [Настанова 00191](#). Hernias in adults.
- [Настанова 00248](#). Рак сечового міхура.

Відео

- [Відео 00003](#). Sclerotherapy for hydrocoele.
- [Відео 00085](#). Ultrasonography and sclerotherapy of hydrocoele.

Доказові огляди Duodecim

- [Доказовий огляд 05572](#). Polidocanol vs tetracycline for sclerotherapy of testicular hydrocele or epididymal cyst.
Дата оновлення: 2007-07-08
Рівень доказовості: C
Резюме: Tetracycline may be more effective than polidocanol in the sclerotherapy of hydrocele or epididymal cyst, but causes more pain after instillation. The long-term results of both treatments appear to be satisfactory.
- [Доказовий огляд 02971](#). Surgery or embolisation for varicocele in subfertile men.
Дата оновлення: 2013-02-11
Рівень доказовості: C
Резюме: The treatment of varicocele in men from couples with otherwise unexplained subfertility may improve the couple's chance of conception.

Авторські права на оригінальні тексти належать Duodecim Medical Publications, Ltd.

Авторські права на додані коментарі експертів належать МОЗ України.

Published by arrangement with Duodecim Medical Publications Ltd., an imprint of Duodecim Medical Publications Ltd., Kaivokatu 10A, 00100 Helsinki, Finland.

Ідентифікатор: ebm00250 Ключ сортування: 011.023 Тип: EBM Guidelines

Дата оновлення англomовного оригіналу: 2017-05-23

Автор(и): Mika Raitanen Редактор(и): Jukka Pekka Jousimaa Лінгвіст(и)-консультант(и) англomовної версії: Kristian Lampe
Видавець: Duodecim Medical Publications Ltd Власник авторських прав: Duodecim Medical Publications Ltd

Навігаційні категорії

EBM Guidelines Surgery Urology

Ключові слова індексу

mesh: Varicocele mesh: Spermatocele mesh: Testicular Hydrocele Hydrocele mesh: scrotal swelling mesh: Testis
mesh: scrotum, enlarged mesh: testicular neoplasms mesh: Hernia, Inguinal mesh: testis, enlarged icpc-2: D89
icpc-2: K99 speciality: Surgery speciality: Urology icpc-2: Y05 icpc-2: Y86 icpc-2: Y99